

Comissariat:

Festival
Cinema
Jueu

Paula Kuffer

JCall
Barcelona

Col·laborador:

INSTITUTO
CULTURAL
RUMANO

Diumenge 26 de gener de 2020

AUSCHWITZ AVUI 75 ANYS DESPRÉS

Taules rodones, taller de dibuix, cinema

Accés lliure

El Born Centre de Cultura i Memòria
Plaça Comercial, 12
08003 Barcelona
T.: 932 566 851

barcelona.cat/elbornculturaimemoria

facebook.com/EIBornCCM
twitter.com/EIBornCCM
instagram.com/EIBornCCM

Equipament accessible per a persones amb mobilitat reduïda.
Recursos i serveis de suport per a l'accés a la informació i als continguts
d'El Born CCM per a persones amb discapacitat auditiva i visual.

EL BORN
CCM

Ajuntament de
Barcelona

Què serà del record en el futur, quan no en quedin testimonis directes? Què significa l'horror de l'Holocaust avui, per a persones jueves i no jueves? Com es poden abordar els buits i els silencis que han quedat gravats a les biografies i com marquen la pròpia experiència de les generacions actuals? Com es viu i com es veu el judaisme avui, 75 anys després de la fi de la Segona Guerra Mundial, arreu del món i a casa nostra?

Els diferents actes de la jornada "Auschwitz avui, 75 anys després" es proposen connectar tots aquests punts per construir un discurs de memòria on es faci lloc a les absències i alhora ens permeti pensar i combatre el retorn de l'autoritarisme a l'escenari mundial. També es tracta, doncs, d'encarar contradiccions i afrontar veritats doloroses. Escoltem-nos, discutim i intentem comprendre el que pot semblar impossible d'entendre i de representar.

Diumenge 26 de gener de 2020

TAULES RODONES I CINEMA

Sala Moragues

Presentació de la jornada, 10.45 h

Montserrat Iniesta, directora d'El Born Centre de Cultura i Memòria i **Jordi Rabassa**, regidor del Districte de Ciutat Vella i Memòria Democràtica.

Auschwitz avui

Taula rodona, 11 - 12.30 h

Quan l'extrema dreta es presenta a les eleccions i entra als parlaments de tot el món... Quan les generacions més joves amb prou feines són conscients de la destrucció sistemàtica de sis milions de persones durant el Tercer Reich... Quan el racisme i el nacionalisme fan part de les institucions democràtiques... Vol dir que ja hem oblidat Auschwitz? O potser que hem de fer d'Auschwitz l'arrel de tota política? I en aquest sentit, poden les commemoracions ajudar-nos a lluitar contra les injustícies i el racisme actuals? Com s'encara aquesta tasca de transmissió des del món de l'educació?

Moderació: **Marta Marín-Dòmine**, escriptora, traductora, realitzadora documental i professora a la Wilfrid Laurier University. Col·labora amb grups de recerca de memòria i literatura testimonial a la Universitat de Barcelona i a la Université Paris-Sorbonne.

Xavier Antich, professor d'Història de les idees estètiques a la Universitat de Girona, director del Màster en Comunicació i crítica d'art de la UdG, actual president del patronat de la Fundació Tàpies.

Marta Simó, doctora en Sociologia, MA Central and Eastern European Studies en l'especialitat d'Identitats Jueves. És investigadora del grup ISOR de la Facultat de Sociologia, Universitat Autònoma de Barcelona.

Marcelo Expósito, artista i crític cultural. Docent al Programa d'Estudis Independents del Macba. El seu últim llibre és *Discursos plebeyos. La toma de la palabra y de las instituciones por la gente común* (2019). Ha estat diputat i secretari del Congrés durant les legislatures XI-XII.

Silencis

Taula rodona, 12.30 - 14 h

La majoria de persones jueves i no jueves saben molt poc de l'experiència de les seves àvies i avis, besàvies i besavis durant la Segona Guerra Mundial. Aquesta falta de transmissió genera un gran sentiment d'incertesa, i fins i tot d'ignorància, dins les famílies. Es tracta, també, d'un buit que fa part del discurs públic i el determina a l'hora d'afrontar les regressions democràtiques contemporànies?

Moderació: **Daniela Rosenfeld**, directora del Festival de Cinema Jueu de Barcelona.

Rosa Toran, doctora en Història, membre de l'Amical Mauthausen. En els darrers anys ha investigat la deportació i la vida als camps nazis, en especial la dels republicans espanyols.

Anabel Carballo, coordinadora tècnica de Projectes Europeus de la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya.

Leopold Estapé, expert en història LGTBI.

Identitats contemporànies

Taula rodona, 16.30 - 18 h

En un món plural i globalitzat, on, alhora, el nacionalisme i la religió es converteixen en refugis davant el malestar contemporani, què significa ser jueu avui? Quines són les declinacions que adopta el nom "jueu" a la societat contemporània? Quina és la importància i la vigència del llegat jueu a Catalunya, al llarg de la història fins a l'actualitat? Com es viu el nou ressorgiment de l'antisemitisme? Quina relació té amb les polítiques d'Estat d'Israel? Fins a quin punt Israel condiona la percepció del judaisme i la identitat jueva?

Moderació: **Dominique Tomasov**, arquitecta especialitzada en patrimoni jueu.

Arnau Pons, poeta, traductor, assagista editor. Ha estat guardonat amb el Premio Nacional de Traducción 2015 per *Cristall d'alè* de Paul Celan.

Alejandro Dardik, editor a Club Editor.

Isabelle Pleskoff, escriptora, professora de literatura del segle xx. Ha treballat al Musée d'art et d'histoire du judaïsme de París, on ha creat la mediateca i comissionat diverses mostres.

No m'importa si passem a la història com uns bàrbars

Cinema, 18 h

Îmi este indiferent dacă în istorie vom intra ca barbari

Radu Jude, Romania, Alemanya, Bulgària, França, República Txeca, 2018, 140 m VOS CAST

El romanès Radu Jude segueix investigant el passat del seu país, en aquest cas la massacre d'Odessa, on l'exèrcit romanès va assassinar més de cinquanta mil persones jueves durant la Segona Guerra Mundial. Del nazisme romanès, però, no se'n parla; avui, encara, continua ocultant-se. Quan una jove directora de teatre contractada per l'Ajuntament escull aquest episodi històric per representar-lo a una plaça de la ciutat, molta gent, i en especial els funcionaris, s'altera. Tot barrejant imatges d'arxiu i ficció amb un to de comèdia negra, el director no busca reconstruir en termes realistes aquest esdeveniment, sinó abordar-lo des del present: exposa la força del negacionisme més enllà de qualsevol frontera i planteja la pregunta pel sentit i la utilitat de representar la massacre. Servirà per evitar-ne d'altres?

Premi al Millor director al Festival de Gijón.

Premi a la Millor pel·lícula al Festival de Karlovy Vary.

TALLER DE DIBUIX

Espai Desvalls

Dibuixem l'arxiu

Taller, 11 - 14 h i 16 - 20 h

Uns senzills i intencionats aparells òptics ens permeten redibuixar les imatges del passat. Ho fem amb les fotografies preses pels soldats russos en arribar a Auschwitz o les que va salvar dels arxius dels camps Franscsc Boix. Amb aquestes màquines de dibuixar entendrem millor la relació entre el pensament, l'ull que mira i la mà que deixa un nou rastre sobre el paper. Això ens farà preguntar-nos quina relació establím avui amb aquell temps i quina presència nova ens aborda en aquest salt que és llegir amb el dibuix.

Taller de lectura de l'arxiu a partir del dibuix amb els aparells òptics creats per **Oriol Hernando**.